

© 2005 В. С. Бігун

Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України



“ЮРИДИЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ” В 6 ТОМАХ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ ЗНАНЬ (СИСТЕМНИЙ ПІДХІД)*

Підготовка і видання Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького НАН України та видавництвом “Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана, із залучення 821 фахівця впродовж 11 років, шеститомної “Юридичної енциклопедії” (9731 статей, 4432 сторінок, 360,1 ум.-друк. ар.) – досягнення сучасної українського правознавства суспільного значення; про що свідчить і оцінка Енциклопедії як науковим товариством, так і державою [9, с. 6; 6, с. 26; 8, с. 5; 5, с. 302; 1, с. 218-228; 4, с. 141-145; 3, с. 630-644; 7, с. 11-12; 2, с. 131-132; 1, с. 131-132].

Сьогодні філософія права в Україні інституційно переважно розвивається в системі юридичних наук (на кінець 2004 року захистилися 5 докторів та більше 13 кандидатів з юридичних, й 1 доктор та принаймні 3 кандидатів – з філософських наук). Відтак закономірним є питання про внесок дослідників філософії права в Енциклопедію, та, відповідно, внесок Енциклопедії в розвиток філософії права. Цей огляд – спроба дати підстави для відповіді на це питання.

Енциклопедія має філософсько-правовий вимір. Її “батьки-засновники”, обираючи концептуальні орієнтири, прагнули відобразити здобутки “філософії права, особливо при розумінні й поясненні питань про сутність права, співвідношення права і закону, легізму і лібертаризму, свободи й рівності, справедливості тощо”, намагалися “подолати успадковану від минулого методологію легізму”, “штучне протиставлення природного права й позитивного права” [1, с. 222-223].

Наскільки такі намагання реалізовано можна пересвідчитися, розглянувши, як пропонується, Енциклопедію в трьох ракурсах, зваживши їхнє контекстуальне значення:

1. як правознавчий звід знань про право та державу, вартій уваги філософа (і не тільки), який прагне деталізувати своє уявлення про них;

2. як зібрання статей з філософсько-правової та дотичних тематик;

3. як біобібліографічну інформацію, узагальнену з допомогою “портретного методу”, про ряд персоналій, які досліджували (досліджують) праводержавоз-навчу проблематику, зокрема її філософсько-правові аспекти. У філософсько-правовому контексті Енциклопедія відкриває “нові старі” імена (наприклад М. І. Пілянкевича, С. П. Шелухіна, І. В. Шерешевського, М. М. Щербатова, К. М. Яро-ша), хоча й не подає статей про (правда, при них згадується побіжно в інших статтях) таких відомих філософів права, як М. М. Алексєєв, Р. Дворкін, Ю. Габермас, О. Геффе, Л. Л. Фуллер.

Запропонований трискладовий підхід відображено в представленому далі перелік статей, розміщених в Енциклопедії (в дужках – номер тому та сторінку відповідної статті).

Далі кілька міркувань, спрямованих на майбутнє вдосконалення Енциклопедії. Користування нею було б більш зручно за наявності, аналогічного до авторського, предметного покажчика (можливо, певною мірою цим послуугує представлений перелік). Можна було б уникнути текстових диспропорцій з огляду на значимість статей (порівняйте наприклад: “Право” (5, 5), “Право розуміння” (5, 48-49) та “Пасіка” (4, 447-8) чи “Сорт рослин” (5, 546-8). Доповнення Енциклопедії ще низкою філософсько-правових статей або ж наявних статей – філософсько-правовим виміром, – примножило б її значення. Це б в свою чергу розширило коло та тематику доробку залучених фахівців**.

Загалом, з одного боку, “Юридична енциклопедія” – це певний вступ до філософсько-правових

* Рец. на кн.: *Юридична енциклопедія* в 6 т. / Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана. – Т. 1: А-Г. – 1998. – 672 с.; Т. 2: Д-Й – 1999. – 744 с.; Т. 3: К-М. – 2001 – 792 с.; Т. 4: Н-П – 2002. – 720 с.; Т. 5: П-С. – 2003. – 736 с.; Т. 6: Т-Я. – 2004. – 768 с.

** Авторами філософсько-правових та інших дотичних статей, *серед інших*, стали: В. Б. Авер’янов, Т. Г. Андрусак, Н. В. Артикуца, В. Д. Бабкін, О. В. Батанов, В. С. Бігун, С. В. Бобровник, Т. І. Бондарук, В. П. Горбатенко, В. Н. Денисов, О. В. Зайчук, М. П. Зяблюк, Ю. Я. Касяненко, А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, І. О. Кресіна, В. І. Кузнєцов, О. М. МIRONENKO, І. В. Музика, Г. О. Мурашин, В. П. Нагребельний, І. К. Омельченко, Н. М. Оніщенко, В. С. Пазенок, Н. В. Пархоменко, О. А. Підпригора, В. П. Погорілко, Н. С. Прозорова, П. М. Рабінювич, Ю. І. Римаренко, К. О. Савчук, О. Ф. Скакун, В. П. Скоткіна, Т. І. Тарахонич, Т. І. Тимошенко, О. Д. Тихомиров, І. Б. Усенко, М. В. Цвік, В. М. Шаповал, Я. М. Шевченко, Ю. С. Шемшученко, П. Л. Яроцький.

знань (не претендуючий на повноту), а з іншого – передумова видання спеціалізованої енциклопедії або енциклопе-

дичного словника з філософії права. Зокрема, Енциклопедія – гарний дарунок досліднику філософії права, як у прямому, так і переносному розуміннях.

ПРО ПРАВО ТА ДЕРЖАВУ
(вибірково такі статті, як наприклад)

Право (5, 5)
Праворозуміння (5, 48-9)
Етимологічне поняття права (2, 368)
Джерело права (2, 171-2)
Функції права (6, 313)
Закон (2, 474-5)
Законність (2, 498)
Законодавство (2, 499)
Основний закон (4, 343)
Конституція (3, 289-90)
Органічний закон (4, 312-3)

Верховенство права (1, 341-2)
Верховенство закону (1, 341)

Приватне право (5, 87)
Публічне право (5, 197-8)

Влада (1, 489-90)
Поділ влади (4, 607)
Виконавча влада (1, 386-7)
Законодавча влада (2, 500)
Судова влада (5, 699)
Політична влада (4, 629-30)
Стримання (стримування і протидія) (5, 669-70)
Народовладдя (4, 66-7)

Громадянське суспільство (1, 646-7)
Політична система суспільства (4, 632-3)
Держава (2, 80-1)
Типологія держав (6, 65-66)
Державний лад (2, 138)
Державний устрій (2, 152)
Державний апарат (2, 121)
Режим політичний (5, 268)
Соціальна держава (5, 552-3)

Правова держава (5, 36)
Рул оф ло (5, 384)
Загальнонародна держава (2, 459)
Держава загального добробуту (2, 81)
Корпоративна держава (3, 366)
Поліцейська держава (4, 637)
Державне право (2, 117-8)
Державний суверенітет України (2, 151)
Державність (2, 162)
Державно-правова законність (2, 162-3)
Державознавство (2, 164)

Державотворення (2, 164)

Патримоніальна теорія походження держави (4, 458)
Патріархальна теорія походження держави (4, 459-60)
Теорія насильства (6, 39)
Психологічна теорія походження держави і права (5, 35-6)
Теологічна теорія походження держави (6, 193-4)

Правотворчість (5, 51)
Правосвідомість (5, 49)
Правова культура (5, 37)
Правова політика (5, 38)
Правове виховання (5, 40)
Ідеологія правова (2, 659-660)

Правова система (5, 39)
Правова сім'я (5, 39-40)
Типологія правових систем (6, 66)
Англосаксонське право (1, 108)
Загальне право (2, 459)
Континентальне право (3, 317)
Мусульманське право (3, 786-787)

Індуське право (2, 686)
Система права (5, 488-9)
Норма права (4, 189-90)
Інститут права (2, 701-2)
Галузь права (2, 549)
Галузь законодавства (2, 548-9)
Предмет права (5, 60)
Метод правового регулювання (3, 617)
Правове регулювання (5, 40-1)
Правовий простір (5, 44)
Межі правового регулювання (3, 611)
Правові відносини (5, 44-5)
Регламентация правова (6, 256)
Легалізація (3, 465)
Норма (4, 186)
Правила (4, 712)
Припис правовий (5, 130-31)
Презумпція у праві (5, 71)
Техніко-юридичні норми (6, 53-54)
Забороняючі норми (2, 449)
Дозвіл правовий (2, 268)
Колізійна норма (3, 156)

Реалізація норм права (5, 246)
Ефективність права (2, 369-70)

Дія права (2, 215-6)
Нормативно-правовий акт (4, 192)
Дія нормативно-правового акта (2, 214-5)
Застосування правових норм (2, 538-9)
Юридичний факт (6, 483)
Прогалини у праві (5, 148)
Аналогія права (1, 105)
Аналогія закону (1, 105)
Помилка у праві (4, 654)
Зловживання правом (6, 618)
Юридична діяльність (6, 469-70)
Юридична техніка (6, 478)
Юридичний процес (6, 481-2)
Діяння юридичне (2, 217)

Доктринальне тлумачення (2, 276)
Історичний спосіб тлумачення (2, 732)
Казуальне тлумачення (3, 18)
Тлумачення норм права (6, 80-2)
Юрисдикція (6, 490)

Права людини (4, 710)
Правовий статус (5, 44)
Суб'єктивне право (5, 681-2)
Суб'єкт права (5, 680)
Об'єкт права (4, 212-3)
Особа (4, 351)
Особа фізична (4, 352)
Особа юридична (4, 352-4)
Правосуб'єктність (5, 50)
Правоздатність (5, 45)
Дієздатність громадянина (2, 207)
Правомочність (5, 46)
Поведінка правова (4, 582)
Правомірна поведінка (5, 46)
Правопорушення (5, 47-8)
Злочин (2, 614-5)
Відповідальність юридична (1, 437)
Вина (1, 394-5)

Юридична мова (6, 472)
Юридична термінологія (6, 476-8)
Юридичний термін (6, 482-3)
Юридична лінгвістика (6, 472)

Конституціоналізм (3, 288-9)

Свободи конституційні (5, 442)
Свобода совісті (5, 441-2)

Честь і гідність (6, 401-2)
Прайвесі (5, 53)

Юриспруденція (6, 491)
Правознавство (5, 46)
Юридична наука (6, 472-4)
Методологія юридичної науки (3, 618-9)

Феміда (6, 265)
Юстиція (6, 499)

**ФІЛОСОФІЯ ПРАВА
І ДЕРЖАВИ,
СУМІЖНІ ДИСЦИПЛІНИ**

Філософія права (6, 276-7)
Аксіологія права (1, 74)
Оціночні поняття й праві (4, 400)
Онтологія права (4, 268)
Антропологія права (див. Правова антропологія) (5, 34-6)
Феноменологія права (6, 265)
Екзистенціалістська теорія права (2, 323)

Загальна теорія держави і права (2, 457)

Теорія держави і права (6, 36-9)
Енциклопедія права (2, 361-2)
Інституціональна теорія права (2, 655-6)
Історична школа права (2, 730-1)
Нормативістська теорія права (4, 191-2)
Правовий позитивізм (5, 43-4)
Позитивне право (4, 617)
Позитивізм (4, 616-7)
Легізм (3, 466)
Аналітична юриспруденція (1, 104-5)
Герменевтика юридична (1, 578-9)
Онтологія права (4, 268)
Правовий економізм (5, 41)
Правовий натуралізм (5, 41-2)
Природне право (5, 132-3)
Правовий нігілізм (5, 42)
Прагматизм правовий (5, 53)
Реалізм правовий (5, 245)
Ідеалізм правовий (2, 656-7)
Релятивізм правовий (5, 288)
Органічна школа (4, 312)
Лібертаризм (3, 484)

Свобода (5, 441)
Рівність (5, 329)
Справедливість (5, 604-5)
Доцільність і законність (2, 300)
Демократія (2, 61-2)

Воля (1, 515-6)	Конфліктологія юридична (3, 336-7)	Юридична психологія (6, 474-6)	Гегель Г. В. Ф. (1, 560-1)
Еквітас (2, 321-2)		Міжнародне гуманітарне право (3, 664-5)	Гельвецій К. (1, 561-2)
Правда (4, 711)		Міжнародне право прав людини (3, 671-2)	Геракліт Ефеський (1, 576-7)
Мораль (3, 770)	Правова антропологія (антропологія права) (5, 34-6)		Герцен О. І. (1, 582)
Захист суспільної моралі (6, 615-6)	Етнографія юридична (2, 368-9)	Інституціоналізація (2, 703-4)	Гессен В. М. (6, 556)
Власність (1, 491)	Рід (5, 331-2)	Глобалізація (6, 557-8)	Гіляров О. М. (1, 590)
Легітимація (3, 467)	Дикість (2, 175)	Революція (5, 253)	Гоббс Т. (1, 600)
Легітимізм (3, 467)	Звичаєве право (2, 566-8)	Конвергенція (3, 252)	Гоголь М. В. (1, 601-2)
Легітимність (3, 467)	Обряд (4, 429)	Стигматизація (5, 647-8)	Головатий С. П. (1, 606-7)
	Звичай правовий (2, 568)	Утопія (6, 231)	Голунський С. О. (1, 612)
Концепція правова (3, 339)	Козацьке звичаєве право (3, 142-3)	Традиція у праві (6, 112)	Гольбах П. А. Д. (1, 612-3)
Доктрина правова (2, 275)	Міжнародні звичаї (3, 694)	Рецепція права (5, 307)	Гомер (1, 613-4)
Парадигма (4, 425)	Комісія для вивчення звичаєвого права України ВУАН (3, 172-4)		Горбатенко В. П. (6, 558)
Догма права (2, 231)	Люди добрі (3, 536)		Гредескул М. А. (1, 630)
Істина у праві (2, 729)	Фіхс (6, 273-4)		Гроцій Г. (1, 648-9)
Категорії права (3, 64)	Ордалії (4, 313-4)		Грушевський М. С. (1, 653-4)
Принцип (5, 110-11)			Губерський Л. В. (6, 563-4)
Принципи права (5, 128)			Гуго Г. (6, 564-5)
Загальні принципи права (2, 463)			Гулак М. І. (1, 659-60)
			Гумшлович Л. (1, 661-2)
			Гумбольдт В. фон (6, 565-6)
Юс натурале (6, 496-8)	Історія політичних і правових вчень (2, 734-5)		Данте (2, 11-2)
Юс стріктум (6, 498)	Київської Русі		Дель Веккіо Дж. (2, 56)
Юс еквум (6, 495)	політична і правова думка (3, 99-100)		Демокрит (2, 62-3)
	Китаю давнього		Денисов В. Н. (2, 66)
	політико-правова думка (3, 106-8)		Державін Г. П. (2, 82)
	Кирило-Мефодіївське братство (3, 103-4)		Десницький С. Ю. (2, 165-6)
	Класична школа кримінального права (3, 115-6)		Джентілі А. (2, 170)
	Антропологічна школа [кримінального права] (1, 124)		Джефферсон Т. (2, 172)
	Антигона (1, 121)		Дідро Д. (2, 207)
	Болонська школа права (1, 259)		Дністрянський С. С. (2, 219-20)
	Глосатори (1, 596-7)		Достоевський Ф. М. (2, 297)
	«Батьки-засновники» (1, 201)		Драгоманов М. П. (2, 300-2)
	Народництво (4, 63-5)		Дюгі Л. (2, 316)
	«Слово про закон і благодать» (5, 522)		Дюркгейм Е. (2, 316-317)
	Софісти (5, 548)		Енгельс Ф. (2, 359-360)
			Епіктет (2, 362)
	Прецедент правовий (5, 77-8)		Епікур (2, 362)
	Раціо десценді (5, 243)		Еразм Роттердамський (2, 363)
	Старе децісіс (5, 619)		Ерліх Е. (2, 364-5)
			Есмен Ж. П. І. Е. (2, 365)
	Релігія (5, 287-8)		Євграфов П. Б. (6, 585-6)
	Догмати релігійні (2, 231-2)		Єлінек Г. (2, 417)
	Біблія (1, 233-5)		Єринг Р. фон (2, 419-20)
	Біблійне право (1, 232)		Єфіменко О. Я. (2, 420-1)
	Талмуд (6, 15-6)		Єфимов П. С. (2, 421-2)
	Тора (6, 102)		Жеребкін В. Є. (2, 428)
	Церква (6, 358-9)		Жилін О. О. (6, 591-2)
	Канонічне право (3, 33)		Журавський В. С. (6, 593)
			Забігайло В. К. (2, 446)
	Римське право (5, 322)		Заєць А. П. (2, 466)
	Порівняльне правознавство (4, 666-7)		Зайчук О. В. (2, 468)
	Логіка (3, 515-6)		Зібер М. І. (2, 609)
	Етика (2, 367)		Золотницький В. Т. (2, 641)
	Етика судова (2, 367-8)		Зьоч Р. (2, 650-1)
	Деонтологія юридична (2, 70-1)		Іванишев М. Д. (2, 653-4)
	Теологія (5, 36)		Кавелін К. Д. (3, 10)
	Політологія (4, 636-7)		Калачов М. В. (6, 621-2)
			Кальвін Ж. (3, 21-2)
			Кампанелла Томмазо (3, 27)
			Кант І. (3, 34-5)
			Капустін М. М. (3, 42)
			Кардозо Б. Н. (6, 622-3)
			Кассен Р. (6, 623-4)
			Кельзен Г. (3, 78-9)
			Кельман Є. І. (3, 79)
			Кечек'ян С. Ф. (3, 83)
			Кістяківський Б. О. (3, 110-1)
			Кістяківський О. Ф. (3, 112-3)

ПЕРСОНАЛІЇ

(за абеткою, серед інших)
 Августин Блаженний (1, 14)
 Азаревич Д. І. (6, 525)
 Александров М. Г. (1, 93-4)
 Алексєєв О. С. (1, 94-5)
 Алексєєв С. С. (1, 95)
 Андрузький Г. (Ю.) Л. (1, 110-11)
 Антонович В. Б. (1, 122-3)
 Анцилотті Діонісіо (1, 126)
 Арістотель (1, 142-3)
 Бабій Б. М. (1, 178-9)
 Бабкін В. Д. (1, 179)
 Бабун Р. М. (1, 179)
 Бакунін М. О. (1, 185)
 Балудянський (Балудянський) М. А. (1, 186-7)
 Батлер В. Е. (6, 534-5)
 Бейнкерсгук К. (1, 215-6)
 Беккарія Ч. (1, 216)
 Бекон Ф. (1, 217)
 Бентам І. (1, 221-2)
 Бердяєв М. О. (1, 222)
 Белінський В. Г. (1, 228-9)
 Бич Л. Л. (1, 231)
 Блекстон В. (6, 538)
 Блюнчлі Й. К. (6, 538-9)
 Блобін Н. (6, 539)
 Богішич Б. (6, 540)
 Богородський С. О. (1, 253-4)
 Боден Ж. (1, 254-5)
 Боровиковський О. Л. (1, 262-3)
 Братусь С. М. (1, 271)
 Буржуа Л. В. О. (6, 541-2)
 Бухарін М. І. (6, 542)
 Василенко М. П. (1, 309-310)
 Ваттель Е. де (1, 312-3)
 Вебер М. (1, 317-8)
 Винниченко В. К. (1, 398-9)
 Виноградов П. Г. (1, 399-400)
 Вишинський А. Я. (1, 412)
 Віко Д. (1, 472)
 Вітрук М. В. (1, 487)
 Вігорія Ф. (6, 541-2)
 Владимірський-Буданов М. Ф. (1, 490)
 Вольтер (1, 514-5)
 Вольф Х. (1, 515)
 Гамбаров Ю. С. (6, 552-3)
 Ганді (1, 552)

- Ключевський В. Й. (3, 122)
Ковалевський М. М. (3, 127-8)
Козельський Я. П. (3, 143-4)
Козловський А. А. (6, 627)
[д. ю. н.: 12.00.12]
Козюбра М. І. (3, 145)
Колодій А. М. (3, 158)
Кондорсе К. де К. (3, 259)
Коні А. Ф. (3, 261-2)
Констант де Ребек Б. А. (3, 269-70)
Копейчиков В. В. (3, 346)
Корецький В. М. (3, 349-50)
Коркунов М. М. (3, 358-9)
Короленко В. Г. (3, 361)
Костенко О. М. (3, 374)
Костицький М. В. (3, 374-5)
Костомаров М. І. (3, 375-6)
Котляревський І. П. (3, 377-8)
Кристер А. Е. (3, 417-8)
Кромвель О. (3, 421)
Кропоткін П. О. (3, 421-2)
Кудрявцев В. М. (3, 426-7)
Кукольник В. Г. (3, 428)
Куліш П. О. (3, 428-9)
Куніцин О. П. (3, 433)
Куплеваський М. О. (3, 436)
Лабанд П. (3, 445-6)
Лассаль Ф. (3, 453)
Лассвел Г. Д. (3, 453-4)
Лаутерпахт Х. (3, 461)
Лашенко Р. М. (3, 462-3)
Левицький К. (3, 463-4)
Левицький О. І. (3, 464-5)
Лейбніц Г. В. (3, 467)
Лелевель Й. (3, 469-70)
Лемак В. В. (6, 638)
Ленін (Ульянов) В. І. (3, 471-2)
Леняно Дж. (3, 472)
Леонтович Ф. І. (3, 473-4)
Липинський В. К. (3, 476)
Лілберн Дж. (3, 496-7)
Ліст фон Ф. (3, 504)
Ллевелін К. (3, 514-5)
Локк Дж. (3, 520)
Ломброзо Ч. (3, 521-2)
Лохвицький О. В. (3, 526)
Лукрецій (3, 528-9)
Луман К. (3, 529-30)
Маблі Г. Б. де (3, 540-1)
Мадзіні Дж. (3, 547-8)
Макаревич Ю. С. (3, 554)
Макіавеллі Н. (3, 556-7)
Максимов С. І. (6, 641)
[д. ю. н.: 12.00.12]
Максимович М. О. (3, 558-9)
Малиновський О. О. (3, 562)
Манчіні П. С. (3, 577)
Маньковський Б. С. (3, 577)
Марат Ж. П. (3, 578-9)
Марк Аврелій (3, 580)
Марков О. (3, 582)
Маркс К. (3, 584-5)
Маркусь (Маркуш) В. В. (3, 585)
Марсілій Падуанський (3, 587)
Мартенс Г. Ф. (3, 587)
Мартенс Ф. Ф. (3, 587-8)
Мартиненко П. Ф. (3, 588)
Мачейовський В. О. (3, 601-2)
Медісон Дж. (3, 610)
Мельє Ж. (3, 614)
Мережко О. О. (6, 643)
Мироненко О. М. (3, 629)
Митюков А. К. (6, 643)
Міллер Дж. С. (3, 704)
Мільтон Дж. (3, 704-5)
Могила П. (3, 746-7)
Моль Р. фон (3, 756-7)
Монтеск'є Ш. Л. (3, 767-8)
Мор Т. (3, 769)
Мореллі (3, 771)
Муравйов М. М. (3, 784-5)
Мурашин О. Г. (6, 650-1)
Муромцев С. А. (3, 785-6)
Мюнцер Т. (3, 788)
Набоков В. Д. (4, 5)
Назимов О. С. (4, 30-1)
Неволін К. О. (4, 111)
Недбайло П. О. (4, 112-3)
Нелідов М. К. (4, 134)
Нерсисянц В. С. (4, 151-2)
Ніцше Ф. (4, 169-70)
Новгородцев П. І. (4, 176-7)
Новицький О. М. (4, 179)
Оборотов Ю. М. (6, 653)
Огарьов М. П. (4, 234-5)
Окіншевич Л. О. (4, 250-1)
Онищенко О. С. (6, 653)
Оніщенко Н. М. (6, 653-4)
Орзіх М. П. (4, 323)
Оріу М. Ж. К. Е. (4, 323-4)
Оріховський С. С. (4, 324)
Орлик П. С. (4, 325-6)
Орнатський С. М. (4, 326)
Оршанський І. Г. (4, 326-7)
Остін Дж. (4, 368-9)
Острогорський М. Я. (4, 370-1)
Оуен Р. (4, 374)
Охримович В. Ю. (4, 397)
Павло (рим. юрист) (4, 402)
Павлов-Сільванський М. П. (4, 403-4)
Палієнко М. І. (4, 412-3)
Паломбецький О. І. (4, 413)
Панов М. І. (4, 420)
Папаніан (4, 423)
Парсонс Т. (4, 444-5)
Паунд Р. (4, 461-2)
Пахман С. В. (4, 462)
Пашуканіс Є. Б. (4, 465-6)
Пейн Т. (4, 468)
Пересветов І. С. (4, 496-7)
Перікл (4, 504)
Пестель П. І. (4, 512-3)
Петражицький Л. Й. (4, 514-5)
Петришин О. В. (4, 516)
Петрова Л. В. (4, 517)
[д. ю. н.: 12.00.12]
Петрункевич І. І. (4, 518)
Пілянкевич М. І. (4, 562)
Платон (4, 571-4)
Плеханов Г. В. (4, 577)
Плутарх (4, 578)
Победоносцев К. П. (4, 579)
Погорілко В. Ф. (4, 593)
Подолінський С. А. (4, 609-10)
Покровський Й. О. (4, 623)
Покровський М. М. (4, 623-4)
Полежай П. Т. (4, 624)
Полетика Г. А. (4, 625)
Полібій (4, 626-7)
Помпоній (4, 656-7)
Поппер К. Р. (4, 664)
Пресняков О. Є. (5, 78-9)
Прозорова Н. С. (5, 155-6)
Прокопович Ф. (5, 158)
Прудон П. Ж. (5, 188-9)
Пуфендорф С. фон (5, 201-3)
Пухта Г. Ф. (5, 203-4)
Рабінович П. М. (5, 206-7)
Радбрух Г. (5, 221-2)
Радищев О. М. (5, 223-4)
Рассел Б. (5, 239)
Редькін (Редкін) П. Г. (5, 259)
Рейснер М. А. (5, 276-7)
Ренненкампф В. М. (5, 289)
Ренненкампф М. К. (5, 289-90)
Римаренко Ю. І. (5, 320-1)
Робесп'єр М. (5, 336-7)
Романович-Славатинський О. В. (5, 368)
Романовський В. О. (5, 368-9)
Ромовська З. В. (5, 370)
Руссо Ж. Ж. (5, 388-9)
Савіньї Ф. К. фон (5, 402-3)
Салтиков-Шчедрін М. Є. (5, 408-9)
Селіванов В. М. (5, 456-7)
Сенека Л. А. (5, 465)
Сен-Сімон К. А. де Р. (5, 466-7)
Сергеевич В. І. (5, 473)
Сергієвський М. Д. (5, 473-4)
Симеон Полоцький (5, 480-1)
Синайський В. І. (5, 482)
Сідній О. (5, 491)
Скаун О. Ф. (5, 498-499)
Сковорода Г. С. (5, 505)
Скрипнюк О. В. (5, 509)
Сливка С. С. (5, 511-2)
[д. ю. н.: 12.00.12]
Сократ (5, 540)
Сокурєнко В. Г. (5, 540)
Соловійов. В. С. (5, 542-3)
Солон (5, 544)
Сорокін П. О. (5, 545)
Спекторський Є. В. (5, 572-3)
Спенсер Г. (5, 573-4)
Сперанський М. М. (5, 574-5)
Спіноза Б. (5, 596-7)
Станіславський А. Г. (5, 617)
Старосольський В. Й. (5, 621)
Степанов Т. Ф. (5, 646)
Стоянов А. М. (5, 655)
Строгович М. С. (5, 670-1)
Струве П. Б. (5, 675)
Стучка П. І. (5, 677)
Суарес Ф. (5, 678-9)
Сурилов О. В. (5, 726)
Сьєйєс (Сієйєс) Е. Ж. (5, 731-2)
Таганцев М. С. (6, 8-9)
Тальберг Д. Г. (6, 16-7)
Тарановський Ф. В. (6, 18-9)
Тард Г. (6, 20-1)
Тарле Є. В. (6, 23-4)
Татищев В. М. (6, 24-5)
Тафт В. Г. (6, 26)
Тайї В. Я. (6, 26-7)
Таїт (6, 27)
Терлецький В. М. (6, 45)
Терлецький О. С. (6, 46)
Тимківський І. Ф. (6, 56)
Тихомиров Ю. О. (6, 69)
Тихонов В. М. (6, 69)
Тихонова С. А. (6, 70)
Тодика Ю. М. (6, 92)
Токвіль А. Ш. А. (6, 92-3)
Толстой Л. М. (6, 96-7)
Толстоухов А. В. (6, 97)
Тома Аквінський (6, 97-8)
Томазій Х. (6, 98)
Трайнін А. Н. (6, 113)
Троцький Л. (6, 141-2)
Трубецький Є. М. (6, 143)
Туган-Барановський М. І. (6, 153)
Туманов В. О. (6, 154)
Ульпіан (6, 205-6)
Усенко І. Б. (6, 224)
Ушинський К. Д. (6, 243-4)
Фатєєв А. М. (6, 252-3)
Федорович І. А. (6, 260-1)
Фейєрбах Л. А. (6, 261-2)
Фейєрбах П. Й. А. фон (6, 262-3)
Фельдман Д. І. (6, 264)
Феодосій Печерський (6, 266)
Феррі Е. (6, 267-8)
Філонов В. П. (6, 276)
Фіхте Й. Г. (6, 286)
Фонвізін Д. І. (6, 289)
Фортеск'ю Дж. (6, 300)
Франклін Б. (6, 301-2)
Франко І. Я. (6, 303-4)
Фрейд З. (6, 310-11)
Фуке С. Л. (6, 313)
Фур'є Ф. М. Ш. (6, 313-4)
Футей Б. П. (6, 315)
Хань Фей (6, 321-2)
Хлебніков М. І. (6, 332-3)
Хмельницький І. П. (6, 334)
Холмс О. В. (6, 337-8)
Цвік М. В. (6, 346-7)
Цицерон М. Т. (6, 379)
Цюцюра Т. Б. В. (6, 383)
Черкаський І. Ю. (6, 395-6)
Чичерін Б. М. (6, 411)
Чубинський М. П. (6, 418-9)
Чубинський П. П. (6, 419-20)
Чхіквдзе В. М. (6, 420-1)
Шаповал В. М. (6, 423-4)
Шахназаров Г. Х. (6, 425-6)
Шевченко Т. Г. (6, 431-2)
Шелухін С. П. (6, 434)
Шемшученко Ю. С. (6, 435)
Шершевський І. В. (6, 437)
Шершеневич Г. Ф. (6, 438)
Шгаммлер Р. (6, 448)
Штейн Л. (6, 450-1)
Щербатов М. М. (6, 459-60)
Юм Д. (6, 466-7)

Юркевич П. Д. (6, 491-2)
Юрченко О. В. (6, 492)

Юстиніан I (6, 498-9)
Яворницький (Еварницький)
Д. І. (6, 502)

Язловський Б. О. (6, 506)
Яковлев В. Ф. (6, 509)

Яковлів А. І. (6, 509-10)
Ярош К. М. (6, 517)
Ясинський М. М. (6, 518)

Список літератури

1. Бабкін В. Д., Горбатенко В. П. Юридична енциклопедія: системний розвиток права України // Правова держава. – 1999. – Випуск 10.

2. Вітаємо лауреатів Державної премії України галузі науки і техніки // Часопис Київського університету права. – 2005. – № 1.

3. Демченко С. Ф., Костицький В. В., Кротюк В. Л. Фундаментальне юридичне енциклопедичне дослідження // Держава і право. – 2004. – № 25.

4. Дмитрієв А. І., Задорожній О. В., Кафарський В. І. Багатотомне юридичне енциклопедичне видання з юриспруденції // Часопис Київського університету права. – 2004. – № 3.

5. Про державну підтримку видання «Юридичної енциклопедії» // Правова держава. – 1996. – Випуск 7.

6. Рекомендації науково-практичної конференції «Правова система України: теорія і практика» (Київ, 7-8 жовтня 1993 р.) // Правова держава. – 1994. – Випуск 5.

7. Святоцький О. Юридична енциклопедія – визначна подія часу // Право України. – 2004. – № 3.

8. Тацій В., Шемшученко Ю. Концепція розвитку юридичної науки і освіти в Україні // Право України. – 1994. – № 1-2.

9. Шемшученко Ю. С. Юридична наука в незалежній Україні // Право України. – 1992. – № 7.

В. С. Бигун

“ЮРИДИЧЕСКАЯ ЭНЦИКЛОПЕДИЯ” В 6 ТОМАХ КАК ИСТОЧНИК ФИЛОСОФСКО-ПРАВОВЫХ ЗНАНИЙ (СИСТЕМНЫЙ ПОДХОД)

Подготовленная в Украине Институтом государства и права им. В. М. Корецкого НАН Украины “Юридическая энциклопедия” в 6 томах, как источник философско-правового знания, излагается в трёх ракурсах, как (1) правоведческий свод знаний о праве и государстве, с которым стоит ознакомиться тем философам, которые желают расширить своё представление о них, (2) собрание ряда статей непосредственно философско-правовой и смежной тематики, (3) биобиблиографическая информация о персоналиях, занимавшихся или занимающихся исследованием государственно-правовой проблематики, как с философско-правовой, так и иных могущих иметь для неё значение точек зрения. Соответственно представленным критериям даётся перечень статей (с указанием томов и страниц), опубликованных в Энциклопедии.

V. S. Bihun

THE «LEGAL ENCYCLOPEDIA» IN 6 VOLUMES AS A SOURCE OF KNOWLEDGE IN PHILOSOPHY OF LAW (A SYSTEMATIC APPROACH)

The 6-volume Legal Encyclopedia published in Ukraine by the V. M. Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of Ukraine is reviewed as a source of philosophy of law knowledge in three aspects, as (I) a compendium of legal scholarship on law and state worth of the attention of those philosophers who would like to broaden their understanding of law and state, (II) a collection of articles pertaining to philosophy of law and related thematic, (III) an account of biobibliographical information about personalities who researched (or continue researching) state-law problematic, both in philosophy of law and related contexts. Listings of respective Encyclopedia articles (with citation of a requisite volume and page(s)) are provided.